

การบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรี

Administration for Promotion of the New Theory of Agriculture in Thanyaburi District

กิรณา ระศรี และ สัมพันธ์ พลภักดี

Kirana Resri and Sampan Polpuk

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Master of Public Administration Program, Eastern Asian University

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมผสานผสมผสานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา (1) สภาพปัญหาของการบริหารจัดการ (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ และ (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีประสบความสำเร็จ การศึกษานี้ เน้นการวิจัยเชิงปริมาณ มีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรวมในเขตพื้นที่อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนี้ ยังมีการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัญหาของการบริหารจัดการ ที่สำคัญ คือ อำเภอมีเจ้าหน้าที่ด้านส่งเสริมการเกษตรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นปัญหาการบริหารจัดการด้านความพอประมาณ (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ ที่สำคัญ คือ อำเภอควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และ (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการประสบผลสำเร็จ คือ การที่อำเภอได้รับความสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอจากรัฐบาล ภาครัฐ และภาคเอกชนในการดำเนินกิจกรรมสนับสนุนและส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, การส่งเสริม, เกษตรทฤษฎีใหม่

Abstract

This research used a mixed method research methodology. The main objectives of this study were to study (1) problems of administration, (2) development guidelines of administration, and (3) main factors of the success of the development guidelines of administration for promotion of the new theory of agriculture of the Thanyaburi District. The research methodology was designed using the quantitative research as the principal. Questionnaires were used to collect data from 400 samples. Descriptive statistics analysis including, frequency, percentage, mean and standard deviation were used to analyze data. In addition, there was a supportive in-depth interview from 5 experts for qualitative data. Findings were as follows: (1) the main administrative problem was that the Thanyaburi District Administration has insufficient personnel working to promote the New Theory of Agriculture, (2) the major development guideline was Thanyaburi District should add more personnel to work

for the promotion of the New Theory of Agriculture, and (3) the main factors of the success of the development guideline was the district should have adequate budget support from public (government) and private sectors to carry out its activities.

Keywords: administration, promotion, the new theory of agriculture

บทนำ

อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งอำเภอธัญบุรี พ.ศ. 2457 แบ่งเขตปกครองทั้งหมดออกเป็น 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลบึงยี่โถ ตำบลประชาธิปไตย ตำบลบึงนาราง ตำบลบึงสนั่น ตำบลผักกูด และ ตำบลรังสิต เมืองครุฑปกครองส่วนท้องถิ่น แห่ง ประกอบด้วยเทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง และเทศบาลตำบล 1 แห่ง ได้แก่ เทศบาลนครรังสิต เทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ เทศบาลเมืองบึงยี่โถ และเทศบาลอำเภอธัญบุรี มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 201,789 คน (กรมการปกครอง, 2559, น. 8)

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2557-2560 ของคณะกรรมการบริหารราชการจังหวัด แบบบูรณาการปทุมธานียึดเจตนารมณ์ของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด แผนบริหารราชการแผ่นดิน แนวทางการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นจังหวัด เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2557-2560 ซึ่งแต่ละส่วนราชการจะต้องนำไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 16 ในการกำหนดเป็นรายละเอียดของแต่ละโครงการที่จะดำเนินการในแต่ละปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขอจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี อันเป็นการผลักดันให้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2557-2560 ประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่กำหนด (สำนักงานจังหวัดปทุมธานี, 2557, น 1)

อำเภอธัญบุรีมีภารกิจดูแลส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบนั้น การบริหารจัดการด้านการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตาม

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก็เป็นการกิจที่สำคัญอย่างหนึ่ง เพราะประชาชนอำเภอธัญบุรียังมีการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ไว้บริเวณในครัวเรือน ลดค่าใช้จ่าย และสำหรับการจำหน่ายส่วนหนึ่ง ในสภาวะปัจจุบันประชาชนประสบกับปัญหาด้านเศรษฐกิจ ทำให้มีรายได้น้อย มีการแข่งขันสูง ดังนั้นการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อความพอประมาณ พึ่งตนเองได้อย่างมีความสุขตามฐานานุรูปในสังคม

ระบบเกษตรทฤษฎีใหม่ที่จะนำไปสู่การเกษตรยั่งยืน โดยมีรูปแบบที่ดำเนินการมีลักษณะ เป็นระบบเกษตรผสมผสาน (integrated farming system) เป็นระบบการเกษตรที่มีการเพาะปลูกพืชหรือการเลี้ยงสัตว์ต่างๆ ชนิดอยู่ในพื้นที่เดียวกันภายใต้การเกื้อกูล ประโยชน์ต่อกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยอาศัยหลักการอยู่ร่วมกันระหว่างพืช สัตว์ และสิ่งแวดล้อมการอยู่ร่วมกันอาจจะอยู่ในรูปความสัมพันธ์ระหว่างพืชกับพืช พืชกับสัตว์ หรือสัตว์กับสัตว์ก็ได้ระบบเกษตรผสมผสานจะประสบผลสำเร็จได้ จะต้องมีการวางรูปแบบ และดำเนินการ โดยให้ความสำคัญต่อกิจกรรม แต่ละชนิดอย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม มีการใช้แรงงานเงินทุน ที่ดิน ปัจจัยการผลิตและทรัพยากร ธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนรู้จักนำวัสดุเหลือใช้จากการผลิตชนิดหนึ่งมาหมุน เวียนใช้ประโยชน์กับการผลิตอีกชนิดหนึ่งกับการผลิตอีกชนิดหนึ่งหรือหลายชนิด ภายในไร่นาแบบครบวงจร ตัวอย่างกิจกรรมดังกล่าว เช่น การเลี้ยงไก่ หรือสุกรบนบ่อปลา การเลี้ยงปลาในนาข้าว การเลี้ยงผึ้งในสวนผลไม้ เป็นต้น โดยนำแนวทางในการนำหลัก

เศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติเพราะเกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การเลี้ยงตัวเองได้ในระดับชีวิตที่ประหยัด มีการผลิตที่พึ่งตนเองได้ด้วยวิธีง่ายๆ ค่อยเป็นค่อยไปตามกำลัง ให้พอมีพอกินไม่อดอยาก มีการผลิตข้าวบริโภคพอเพียงประจำปี หลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การทำไร่นาสวนผสม และการเกษตรผสมผสาน มีการปลูกพืชผักสวนครัว การทำปุ๋ยหมักปุ๋ยคอกและใช้วัสดุเหลือใช้มาเป็นปัจจัยการผลิตปุ๋ย เพื่อ ลดค่า ใช้จ่าย และบำรุงดิน

ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ อาจเปรียบเทียบกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งส่งเสริมให้ชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจสร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ ในประเทศ เช่น บริษัทขนาดใหญ่ ธนาคาร สถาบันวิจัย เป็นต้น ซึ่งความร่วมมือเช่นนี้จะเป็ประโยชน์ในการสืบทอด ภูมิปัญญา แลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี และบทเรียนจากการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงทำให้ประเทศอันเป็นสังคมใหญ่ที่ประกอบด้วยชุมชน องค์กร และธุรกิจต่างๆ ที่ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงกลายเป็นเครือข่ายชุมชนพอเพียงที่เชื่อมโยงกันด้วยหลักไม่เบียดเบียน แบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ที่สุดในที่สุด

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของอำเภอธัญบุรีเกี่ยวกับด้านการส่งเสริมการเกษตรให้กับประชาชน เนื่องจากพบว่า อำเภอธัญบุรีมีปัญหาในการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่หลายประการ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรี
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีประสบผลสำเร็จ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ประกอบด้วย (1) การบริหารจัดการ ผู้ศึกษานำความหมายของคำว่า “การบริหารจัดการ” มาจากการให้ความหมายของ นักวิชาการ 5 ท่าน ประกอบด้วย ประกอบด้วย Shermerhorn (1999, pp. G-2) Certo, (2007, p. 555), Taylor (1967, p. 27) Weber (1996, p. 340) และ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2550, น. 2-4) มาใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดความหมายของการบริหารจัดการที่เป็นแนวคิดของผู้ศึกษา สรุปความหมายของการบริหารจัดการได้ว่า หมายถึง กระบวนการในการบริหารจัดการของอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ที่มีจุดมุ่งหมายนำไปสู่ความเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง แนวทางหรือวิธีการดำเนินการใดๆ ที่อำเภอธัญบุรีได้วางแผน ตั้งเป้าหมาย และกำหนดกลยุทธ์ไว้ เพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และต่อประเทศชาติโดยรวมตามแนวทางการบริหารจัดการ โดยคำนึงถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบความสำเร็จ รวมทั้งการนำกรอบแนวคิดการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (2) การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ ผู้ศึกษาได้นำความหมายของคำว่า “การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่” มาจากแนวคิดของ วัชรรา ไชยสาร (2546, น. 51 - 52) มาใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดความหมายของการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ที่เป็นแนวคิดในการศึกษา สรุป ความหมายได้ว่า การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ หมายถึง กระบวนการที่หน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานหลักใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโดยการสนับสนุนทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และทรัพยากรที่จำเป็นอื่นๆ ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ดำเนินการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาโดยสมัครใจ การให้ประชาชนเข้าร่วมกับกระบวนการตัดสินใจในการดำเนินงานของภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอ

ธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ประชาชน โดยอำเภอธัญบุรีมีการบริหารจัดการด้านการให้ความรู้ทักษะ เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ตลอดจนเทคโนโลยีที่จำเป็นในการดำเนินการเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรมให้แก่ประชาชนในเขตรับผิดชอบ อีกทั้งการจัดหาตลาดรองรับผลิตผลการเกษตร หากประชาชนสามารถผลิตได้มากเกินกว่าการบริโภคในครัวเรือนก็จะนำมาจำหน่ายต่อไป

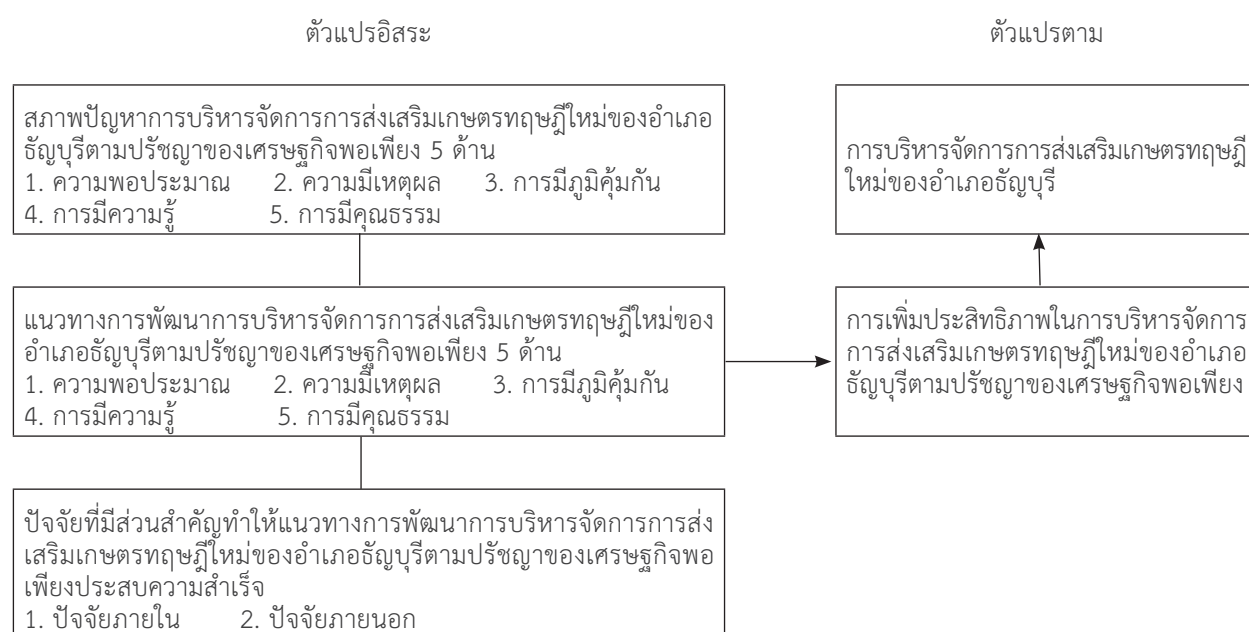
ทฤษฎี ผู้ศึกษานำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มืองค์ประกอบ 5 ด้าน ประกอบด้วย (1) ความพอประมาณ (2) ความมีเหตุผล (3) การมีภูมิคุ้มกัน (4) การมีความรู้ (5) การมีคุณธรรม ผู้ศึกษาได้นำเป้าหมายของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้านหลักมาตั้งเป็นกรอบสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555, น. 17)

งานวิจัยของวารุณี ชินวินิจกุล (2549, น 69) ศึกษาเรื่อง กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาชุมชนไม้เรียง อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำชุมชนใช้กระบวนการสร้างปัญญาเป็นเครื่องมือการพัฒนาและให้โอกาสคน ซึ่งจะต้องสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพของชุมชน ด้วยการนำเอาวิทยาการใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้กับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ ทั้งนี้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนไม้เรียง ขึ้นอยู่การเรียนรู้กับคน ความรู้ ทรัพยากร การฟื้นฟูความสัมพันธ์ในอดีตของตนในชุมชนให้กลับคืน

มา โดยวงจรของการพัฒนาจะดำเนินการไปตามครรลองธรรมชาติ เพื่อให้คนเกิดความมั่นใจในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ใช้องค์กรชุมชนและเครือข่ายเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาการเรียนรู้ และใช้แนวทางการพัฒนาธุรกิจชุมชนแบบครบวงจรเป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่ฐานคิดของการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อความพอเพียงอย่างแท้จริง

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย กรอบแนวคิดหลักส่วนที่เป็นตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อสภาพปัญหาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน (2) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก สำหรับกรอบแนวคิดหลักในส่วนที่เป็นตัวแปรตาม คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก ใช้วิธีเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 3 ประเภท ได้แก่ (1) เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) เก็บข้อมูลปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ และ (3) จากการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 6 ตำบล มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 94,335 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2559)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้แทนของประชากรดังกล่าวที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งในที่นี้ หมายถึง ประชากรในเขตพื้นที่อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ที่ถูกเลือกเป็นตัวแทนในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1967, น. 398) โดยตั้งค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 95.00 %

ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงบุคคล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างพิเศษเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งใช้เป็นข้อมูลเสริมการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม แบบมาตราประเมินค่า หรือมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 3 ระดับ ได้แก่ มาก ปานกลาง น้อย ตามแบบของ Likert (1961, น. 166-169) ที่ผ่านการทดสอบค่าความเที่ยงตรง (IOC) ที่ระดับ 0.86 และค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม

ที่ระดับ 0.93 เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือสัมภาษณ์เฉพาะผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ 3 วิธี คือ (1) จากเอกสารเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง และการสร้างแบบสอบถาม และนำไปใช้ในการสรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ (2) เก็บข้อมูลปริมาณจากการวิจัยสนามโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ และเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์กลับมาได้ 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ต่อจากนั้น ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามอีกครั้งเพื่อนำเข้าสู่วิธีดำเนินการตาม ขั้นตอนของการศึกษาต่อไป และ (3) เก็บข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เป็นการวิเคราะห์แสดงผลการศึกษาในรูปของตารางประกอบกับการใช้รูปแบบของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.87$, $SD=0.456$) ต่อภาพรวมสภาพปัญหาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน โดยมีค่า

เฉลี่ยรวมของแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ (1) ด้านความพอประมาณ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.28$, $SD=0.696$) (2) ด้านการมีคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.92$, $SD = 0.883$) (3) ด้านการมีความรู้ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.88$, $SD=0.876$) (4) ด้านความมีเหตุผล กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.75$, $SD=0.521$) และ (5) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อย ($\bar{X}=1.55$, $SD=0.760$) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย

ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.82$, $SD=0.686$) ต่อภาพรวมแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ (1) ด้านความพอประมาณ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.98$, $SD=0.819$) (2) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.83$, $SD=0.693$) (3) ด้านความมีเหตุผล กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.80$, $SD=0.691$) (4) ด้านการมีความรู้ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.74$, $SD=0.702$) และ (5) ด้านการมีคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.74$, $SD=0.795$) ตามลำดับ ดังตาราง 1

ตาราง 1

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ด้าน และค่าเฉลี่ยรวมแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยรวมจากมากไปน้อย

ปัญหา	แนวทางการพัฒนา
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ด้าน (SD)	
1.87 (0.456)	1.82 (0.686)
ค่าเฉลี่ยรวมแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย (SD)	
1. ด้านความพอประมาณ 2.28 (0.696) ได้แก่ คำถามที่ว่า “อำเภอมีเจ้าหน้าที่ด้านส่งเสริมเกษตรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน”	1. ด้านความพอประมาณ 1.98 (0.819) ได้แก่ คำถามที่ว่า “การส่งเสริมการเกษตรของอำเภอมีความต่อเนื่องในการส่งเสริม ทำให้เกษตรกรมีความรู้ในการนำแนวคิดทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง”
2. ด้านการมีคุณธรรม 1.92 (0.883)	2. ด้านการมีภูมิคุ้มกัน 1.83 (0.693)
3. ด้านการมีความรู้ 1.88 (0.876)	3. ด้านความมีเหตุผล 1.80 (0.691)
4. ด้านความมีเหตุผล 1.75 (0.521)	4. ด้านการมีความรู้ 1.74 (0.702)
5. ด้านการมีภูมิคุ้มกัน 1.55 (0.760)	5. ด้านการมีคุณธรรม 1.74 (0.795)

3. ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.82$, $SD=0.622$) ต่อภาพรวมปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหาร

จัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ (1) ด้านปัจจัยภายนอก กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.89$, $SD=0.631$) ว่า การที่อำเภอได้รับความสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอจากรัฐบาล ภาครัฐ และภาคเอกชนในการดำเนินกิจกรรม

สนับสนุนและส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับประชาชน ได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง (2) ด้านปัจจัยภายใน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.76$, $SD=0.696$) ว่า การที่เจ้าหน้าที่ของอำเภอ และส่วนงานที่เกี่ยวข้อง มีความรู้และความสามารถอย่างเพียงพอในการส่งเสริม การเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับประชาชนได้อย่างถูกต้อง ถูกวิธี และสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมถึงสามารถ ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายเพื่อ ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลจากการสัมภาษณ์แนวลึกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ปรากฏว่า

1. ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการบริหาร จัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรี ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เชี่ยวชาญมีความ เห็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเห็นว่า อำเภอธัญบุรีมีเจ้า หน้าที่ด้านส่งเสริมการเกษตรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ อำเภอไม่ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตร ทฤษฎีใหม่แบบปลอดภัยสารพิษ หรือเพื่อความปลอดภัยของ ตนเองและผู้บริโภค

2. ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการ บริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอ ธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เชี่ยวชาญมี ความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเห็นว่า การส่งเสริม การเกษตรของอำเภอควรมีความต่อเนื่องในการส่งเสริม เพื่อจะทำให้เกษตรกรมีความรู้ในการนำแนวคิดทฤษฎีใหม่ ไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

3. ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญ ทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริม เกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ ผู้เชี่ยวชาญมีความ เห็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเห็นว่า การที่อำเภอได้รับความ สนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอจากรัฐบาล ภาครัฐ และภาคเอกชนในการดำเนินกิจกรรมสนับสนุน และส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับประชาชนได้อย่าง ครอบคลุมและทั่วถึง

การอภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.87$, $SD=0.456$) ต่อภาพรวมสภาพ ปัญหาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของ อำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 5 ด้าน เหตุผลที่สำคัญที่กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยในระดับปานกลาง แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อยนั้น ผู้ศึกษา มีความเห็นว่า แม้อำเภอธัญบุรีมีเจ้าหน้าที่ด้านส่งเสริม การเกษตรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และ การส่งเสริม การเกษตรของอำเภอยังขาดความต่อเนื่อง ทำให้ประชาชน ขาดความรู้ในการนำแนวคิดทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติได้อย่าง ถูกต้อง ในขณะที่เดียวกันก็มีมุมมองที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กับผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คนที่ได้จากการสัมภาษณ์แนวลึก ว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของอำเภอไม่ได้ส่งเสริม ให้เกษตรกรนำภูมิปัญญาพื้นถิ่นมาปรับใช้ในการทำการ เกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการผลิต และ อำเภอไม่ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรทฤษฎีใหม่แบบปลอด สารพิษ หรือเพื่อความปลอดภัยของตนเองและผู้บริโภค แต่ประชาชนยังมีช่องทางในการเรียนรู้จากสื่อต่างๆ และ เรียนรู้จากเพื่อนเกษตรกรด้วยกันที่มีประสบการณ์ จึงทำให้ ประชาชนสามารถลงมือทำเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ในระดับหนึ่ง

2. จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.82$, $SD=0.686$) ต่อภาพรวมแนวทางการ พัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 5 ด้าน เหตุผลที่สำคัญที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปาน กลางแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อยนั้น ผู้ศึกษามีความเห็นว่า การส่งเสริมการเกษตรของอำเภอ ควรมีความต่อเนื่องในการส่งเสริม เพื่อให้เกษตรกรมีความ รู้ในการนำแนวคิดทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและ ต่อเนื่อง แต่ในทางปฏิบัตินั้นยังไม่บรรลุเป้าหมายให้เป็น รูปธรรมในทุกตำบลของอำเภอธัญบุรี จึงทำให้ตัวอย่าง เห็นด้วยในระดับปานกลางแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก หรือในระดับน้อยดังกล่าว

3. จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.82$, $SD=0.662$) ต่อภาพรวมปัจจัย ที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ

ด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ เหตุผลที่สำคัญที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อยนั้น ผู้ศึกษามีความเห็นว่า การดำเนินงานของอำเภอธัญบุรีในด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ ผู้บริหาร เกษตรอำเภอ และผู้เกี่ยวข้อง ต้องประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐบาล ภาครัฐ และภาคเอกชนในการดำเนินกิจกรรมสนับสนุนและส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับประชาชนได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง จึงจะทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จได้ สอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่สัมภาษณ์แนวลึกทั้ง 5 คน ที่ล้วนเห็นว่า ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้นโยบายการพัฒนาประสบผลสำเร็จได้ ได้แก่ การที่อำเภอได้รับความสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอจากรัฐบาล ภาครัฐ และภาคเอกชนในการดำเนินกิจกรรมสนับสนุนและส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับประชาชนได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อำเภอธัญบุรีควรการส่งเสริมการเกษตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการนำแนวคิดทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้นโยบายการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อำเภอธัญบุรีควรได้รับความสนับสนุนด้านงบประมาณ และทรัพยากรอื่นๆ อย่างเพียงพอจากรัฐบาล ภาครัฐ และภาคเอกชนในการดำเนินกิจกรรมสนับสนุนและส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับประชาชนได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำการศึกษาเพื่อต่อยอดจากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อค้นหาคำตอบใหม่เกี่ยวกับการนำกรอบแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมในหน่วยงานอื่น นอกเหนือจากอำเภอธัญบุรีเพื่อเป็นการพิสูจน์ผลการวิจัยซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการต่อไป อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาหรือการวิจัยครั้งต่อไป อาจนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน ซึ่งผู้ศึกษาได้นำมาเป็นแนวคิดในครั้งนี้ไปปรับใช้เฉพาะบางด้านที่เหมาะสมกับหน่วยงานที่ศึกษาก็ได้ หรือตัดบางด้านออกก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องนำไปใช้ครบทั้งหมดทุกด้าน ในทางตรงข้าม อาจเพิ่มจำนวนด้านหรือตัวชี้วัดขึ้นอีกก็ได้ตามความเหมาะสม แต่ควรให้เหตุผลกำกับไว้ด้วยเสมอ

2. ทำการศึกษาวิเคราะห์แบบเจาะลึกแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้าน โดยเปรียบเทียบหรือเทียบเคียงกับอำเภออื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

References

- Certo, C. S. (2007). *Modern management*. New York: Prentice-Hall.
- Chaisan, W. (2003). *The right to information of official information*. Bangkok: Nititam. (in Thai)
- Department of Interior, Ministry of Interior. (2016). *Population statistics of Thanyaburi district, Pathumthani province*. Bangkok: Author. (in Thai)
- Likert, R. A. (1961). *New pattern of management*. New York: McGraw-Hill.

Shermerhorn, J. R. (1999). *Management*. New York: John Wiley & Son.

Shinwinigul, W. (2006). *The learning process based on the sufficiency economy: A case study of Myterieng community, Chawang district, Nakhon Sri Thammara province*. Master of Arts Thesis, National Institute of Development Administration. (in Thai)

Taylor, F. W. (1967). *Principles of scientific management*. New York: Norton Library.

The Office of the National Economic and Social Development Board. (2012). *From the philosophy of sufficiency economy to practice over a decade*. Bangkok: Daoreok Communications. (in Thai)

The Office of Pathumthani Province. (2014). *Pathumthani provincial development plan 2014 - 2016*. Pathumthani: Author. (in Thai)

Weber, M. (1996). *The theory of social and economic organization*. New York: Free Press.

Wiruchnipawan, W. (2007). *Administration and development management*. Bangkok: Exponetnet. (in Thai)

Yamane, T. (1967). *Elementary sample theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentic-Hall.

